

Nordiska regelförslaget. Slutversion 2016-01-24

Bedömningsmomenten och deras respektive koefficienter

1.a	Tempo	(0-10) x 0,0
.b	Sök	(0-10) x 1,5
2.	Förmåga att finna älg	(0-10) x 1,0
3.	Förmåga att ställa älg i upptaget	(0-10) x 1,5
4.	Ståndskallsarbetets kvalité	(0-10) x 1,5
5.	Vilja att förfölja	(0-10) x 0,5
6.	Ställande av flyende älg	(0-10) x 1,0
7.	Skalltid	(0-10) x 0,5
8.	Skallets hörbarhet	(0-10) x 0,5
9.	Skallets täthet och täckning	(0-10) x 0,5
10.a	Samarbete	(0-10) x 0,5
.b	Lydnad	(0-10) x 1,0

BEDÖMNINGSMOMENT

1. a Tempo under sök.

(X 0,0)

Med tempo under sök avses endast hundens rörelser under sök.

Bedömningen sker utifrån en genomsnittlig prestation under hela sökturen. För att sätta poäng och inte K krävs minst en söktur. Med söktur avses att hunden går ut, kommer tillbaka och går ut igen.

Tempo under sök poängsätts enligt följande:	Poäng
Utmärkt tempo	9-10 p
Mycket bra tempo	7-8 p
Bra tempo	5-6 p
Godtagbart tempo	3-4 p
Dåligt tempo	1-2 p
Hunden hittar älg omedelbart	K
Hunden lämnar provgruppen under lång tid	0

1. b Sök

(X 1,5)

Sök innebär att hunden är ute i terrängen och att det är sannolikt att den söker efter älg. Vid svår terräng (brant) eller tungt före ska domaren ta hänsyn till detta.

Under sök ska bedömningen inriktas på sökturernas omfattning i allmänhet.

Stark avvikande söktur(er) ska inte påverka bedömningen.

Följande ska läggas som grund för bedömningen av sök.

1. Längsta avstånd är fågelvägen från platsen där provgruppen senast hade kontakt med hunden.
2. Sökmönster

Sök ska om möjligt provas på nytt efter skallarbetet, ifall domaren har sett för lite före upptaget. Det ska tas hänsyn både till föret och den tid som har gått åt till älgarbetet (älgarbete är provets förlopp efter att älg har hittats) när nytt sök ska bedömas.

Sök poängsätts enligt följande:	Poäng
Sökmönstret är mycket effektivt största avstånd till provgruppen är mera än 800 m, eller sökturerna är i allmänhet 15-30 minuter.	9-10
Sökmönstret är effektivt, största avstånd till provgruppen är mera än 600 m, eller sökturerna är i allmänhet 10-15 minuter.	7-8
Sökmönstret är inte lika effektivt, största avstånd till provgruppen är mera än 400 m, eller sökturerna är i allmänhet 5-10 minuter	6
Sökmönstret är mindre effektivt, största avstånd till provgruppen är mer än 250 m, eller sökturerna är i allmänhet 2-5 minuter	3-4
Sökmönstret är ineffektivt, största avstånd till provgruppen är mindre än 250 m, eller sökturerna är 0-3 minuter	1-2
Sökturer som i allmänhet är längre än 30 min.	5
Upptag på första sökturen	K
Har inget sök	0

K = 5 poäng (slutpoäng d.v.s. inte uppräknat med momentets koefficient)

2. Förmåga att finna älg**(X 1,0)**

Med förmåga att finna älg avses hundens förmåga att utnyttja sökturerna och sina sinnen för att finna älg. Vid bedömning ser man hur effektiv hunden utnyttjar sina sinnen, samt terrängen för att finna älg. Typiskt för en hund med utmärkt förmåga att finna älg är att den hittar älgen snabbt med hjälp av sina sinnen. Spårning ska anses som en mycket bra egenskap särskilt i svåra förhållanden.

Vid flera upptag sätts poängen efter bästa prestationen.

Förmågan att finna älg bedöms genom tid i relation till avstånd enligt följande:

1. Söktider och sökmönster
2. Avståndet från den plats där sökturen påbörjades till den plats där älgen hittades.
3. Förhållandet på terräng och väderlek
4. Utan PBP bedöms avståndet som fågelvägen.

Om upptaget sker under första sökturen:

- På utmärkt avstånd minst 800m, samt snabbt, ges 10 poäng.
- Inte hörbart upptag, högst 8 poäng (kan vara högre poäng om man med säkerhet vet var upptaget skedde med hjälp av PBP).

Förmåga att finna älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Utmärkt förmåga att finna älg: Älgen hittas snabbt och avståndet är mer än 800m.	9-10
Mycket bra förmåga att finna älg: Älg hittas snabbt och avståndet är mer än 600m.	7-8
Bra förmåga att finna älg: Älgen hittas efter en längre tids sökande fastän terrängen och förhållandena är goda för ett snabbt upptag med hjälp av sinnen.	5-6
Godtagbar förmåga att finna älg: Älgen hittas efter längre tids sökande trots tecken på älgförekomst och goda förhållanden råder. Älgen stöter ihop med gruppen eller står inom synhåll.	3-4
Dålig förmåga att finna älg: Som i det föregående, men gruppen måste hjälpa hunden. Provgruppen stöter älgen.	0-2
Inget upptag	K

3. Förmåga att ställa älg i upptaget**(X 1,5)**

Upptaget är den tidpunkt då domaren konstaterar att hunden arbetar med älg, den plats som hunden då befinner sig på är upptagsplatsen.

Med upptagsplats accepteras en radie på 100 m. Om upptaget sker på en öppen plats, t.ex. hygge eller en öppen myr, ska poängavdrag inte göras som älgen förflyttar sig till skogskanten, men max (500 meter)

Det godtas upp till 2 min. uppehåll i skallgivningen, bara skallet börjar igen på samma plats.

Vid flera upptag ska domaren väga samman hundens prestationer, men det bästa upptaget ska till övervägande del ligga till grund för bedömningen.

Man ska alltid eftersträva att hunden har ståndskall i 90 minuter innan första stötningen när tiden och omständigheter tillåter detta.

Förmåga att ställa älg i upptaget poängsätts enligt följande:	Poäng
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 90 min.	10
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 60 min. Eller fast stånd i minst 90 min. efter en kort förflyttning (200 – 300 m)	9
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 45 min.	8
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 30 min.	7
Fast stånd i minst 30 min. efter en kort förflyttning. (200 – 500 m) Eller hunden hittas i fast stånd och älgen blev inte kvar på upptagsplatsen	6
Fast stånd i minst 30 min. efter en längre förflyttning (500-1000m)	5
Fast stånd på upptagsplatsen i minst 20 min.	4
Fast stånd på upptagsplatsen, eller efter en längre förflyttning över 1000 m, i minst 10 min.	3
Fast stånd på upptagsplatsen i 1 – 10 min, därefter inget skall	2
Älgen förflyttar sig efter upptaget, därefter inget skall eller enstaka skall	1
Inget upptag trots älg i området	0
Inget upptag	K

Fotnot: Om älgen rör sig vid fast stånd (mätt fågelväg) mer än 100 meter men inte över 200 meter ges 9 poäng

4. Ståndskallsarbetets kvalitet**(X 1,5)**

Med kvalitet avses andelen fast ståndskall av hela älgarbetet. Med ståndskallsarbete menas den andel av älgarbetet vi hör skall. Ju längre skallararbete och fast ståndskall, ju större möjlighet är det att lyckas i praktisk jakt.

Efter 90 min. skalltid ska domaren försöka att få älgkontakt **under normala förhållanden**, hundföraren bestämmer om inkallning ska provas. Efter inkallning ska domaren/hundföraren stöta älgen försiktigt, de två påföljande stötningarna ska företas efter vardera 30 minuters skalltid(er).

Med älgkontakt menas att domaren ska kunna se älgen under normala förhållanden.

I krävande terräng eller svårt före kan kravet på antalet älgkontakter (skottillfällen) sänkas till en kontakt alternativt avspårning/spårtecken

Det ska inte vara hunden till nackdel om domaren på grund av föret eller vid otur stöter före älgkontakt uppnås.

Med stöt menas följande:

- Domaren/provgruppen har skrämt älgen
- Andra personer (t.ex. bärplockare) har skrämt älgen
- Bilar/maskiner m.m. som kommit för nära kan vara orsak till att älgen gick undan.

Ståndskallsarbetets kvalitet poängsätts enligt följande:	Fast ståndskalls tid	Poäng
Domaren har minst tre älgkontakter, samt minst tre stötningar.	200	10
Domaren har minst tre älgkontakter, samt minst tre stötningar.	180	9
Domaren har minst två älgkontakter, samt minst två stötningar.	150	8
Domaren har minst en älgkontakt samt minst två stötningar.	120	7
Domaren har minst en älgkontakt samt minst en stötning.	90	6
Fast ståndskall i minst 90 min.	90	5
Fast ståndskall i minst 60 minuter eller minst 120 min. ståndskallsarbete (inkl. gångstånd)	60(120)	3-4
Fast ståndskall i minst 20 minuter eller minst 60 min. ståndskallsarbete (inkl. gångstånd)	20(60)	1-2
Fast ståndskall i mindre än 20 minuter eller mindre än 60 min ståndskallsarbete (inkl. gångstånd)	<20(60)	0
Inget ståndskall		K

Fotnot: Antalet stötningar bedöms per upptag och gäller samma älg eller samma grupp av älgar. Ett andra upptag kan dock ge en längre total fast ståndskallstid och därmed också de högre poängnivåerna 7, 8, 9 och 10 poäng.

5. Vilja att förfölja**(X 0,5)**

Med vilja att förfölja flyende älg avses det, då hunden upptar förföljandet av flyende älg och eventuellt får förnyad kontakt med den. Med flyende älg avses: älg som provgruppen stöter, älg som omedelbart flyr vid upptag, flyr av sig själv, eller av annan störning under ståndarbete.

Förföljandet bedöms enligt konstaterad flyktsträcka, inte fågelvägen.

Att hunden efter en kraftig stöt tar kontakt med provgruppen men genast och på eget initiativ upptar förföljandet ska inte inverka negativt på bedömningen.

De i tabellen angivna minimikraven vad sträckorna beträffar ska uppfyllas när man ger poängen, men hänsyn ska tas till terrängen.

Gångstånd är inte förföljande av flyende älg.

Då hunden bedöms med PBP är det bara sträcka som ligger till grund för poängsättning.

Utan PBP gäller tider enligt nedan.

Om förföljandet avbryts p.g.a naturliga hinder/stängsel eller liknande ska domaren ta hänsyn till detta. Domaren ska med hjälp av pejl ta reda på och notera i provberättelse vilket slag av naturligt hinder det är.

Vilja att förfölja poängsätts enligt följande:	Poäng
Sammanlagt förföljande minst 5 km, eller 60 min.	10
Sammanlagt förföljande minst 4 km, eller 50-59 min.	9
Sammanlagt förföljande minst 3 km, eller 40-49 min.	8
Sammanlagt förföljande minst 2,5 km, eller 30-39 min.	7
Sammanlagt förföljande minst 2 km, eller 20-29 min.	6
Sammanlagt förföljande minst 1,5 km, eller 10-19 min.	5
Sammanlagt förföljande minst 1 km, eller 7-9 min.	4
Sammanlagt förföljande minst 0,7 km, eller 5-6 min.	3
Sammanlagt förföljande minst 0,5 km, eller 3-4 min.	2
Förföljande minst 0,3 km, eller 1-2 min.	1
Hunden förföljer inte flyende älg	0
Kan inte bedömas	K

Förföljande är förflyttning i sken från upptag till den tidpunkt då hunden avslutar förföljandet. Vid flera upptag är poänggrundande förföljande den sammanlagda sträckan/tid i minuter för samtliga upptag.

Sammanlagd sträcka för samtliga upptag respektive sammanlagd sträcka för upptaget med det längsta enskilda förföljandet under provtiden, ska noteras i Provdata (vid ett upptag samma uppgift)

Moment 6. Ställande av flyende älg**(X 1,0)**

Med momentet avses hundens förmåga att stoppa *flyende* älg och få förnyat fast ståndskallsarbete (förflyttning bör vara minst 100m). Hundens förmåga provas vid flera tillfällen om möjlighet ges.

Första stöt försiktig, efterhand kraftigare, i syfte att få älgen i snabbare flykt.

Anpassas efter älgens reaktion i första stötningen.

Ställande av flyende älg poängsätts enligt följande:	Poäng
Direkt efter stötningar, förnyat sammanhängande fast stånd i minst 30 min. - för denna nivå krävs att hunden också tidigare vid minst ett tillfälle uppnått minst 30 min. sammanhängande fast stånd efter stötning. Gångstånd mellan stöt och fast stånd inte tillåtet.	10
Efter stötningar, gångstånd eller kort stånd och förflyttning, därefter förnyat sammanhängande fast stånd i minst 30 min. - för denna nivå krävs att hunden också tidigare vid minst ett tillfälle uppnått minst 30 min. sammanhängande fast stånd efter stötning. Gångstånd mellan stöt och fast stånd tillåtet.	9
Efter stötning, sammanhängande fast stånd i minst 30 min.	8
Efter stötning, gångstånd mindre än 1000 m, därefter sammanhängande fast stånd i minst 30 min.	7
Efter stötning, gångstånd i över 1000 m, därefter sammanhängande fast stånd i minst 30 min.	6
Efter en stötning, fast stånd som varar i mindre än 30 min.	5
Efter en stötning, gångstånd som inte resulterar i fast stånd	4
Inget förnyat fast- eller gångstånd efter första stötningen	3
Kort ståndarbete - sken utan att stötning genomförs	2
Inget ståndarbete, älgen flyr i upptaget	1
Hunden gör inget försök att ställa flyende älg	0
Kan inte bedömas p.g.a. naturhinder	K

Fotnot: Antalet stötningar bedöms per upptag och gäller samma älg eller samma grupp av älgar. Ett andra upptag kan också därmed ge de högre poängnivåerna.

7. Skalltid**(X 0,5)**

Skalltiden för fast- eller gångstånd med en minuts noggrannhet.

Man får inte räkna med minuter i gångstånd som överstiger minuter i fast stånd.

Domaren får räkna med tid då den inte hör hunden men ser på pejlen att hunden är stilla (på samma ställe). Domaren måste dock snarast ta sig så nära att tydligt höra skallet.

Inga avdrag görs för pauser understigande två (2) minuter.

Vid flera upptag under dagen sammanräknas skalltiderna.

Poängberäkningen görs enligt nedanstående tabell. Om den sammanlagda skalltiden understiger 20 min. ges 0 poäng.

Skalltiden poängsätts enligt följande:											
Skalltid i min.	0	20	40	60	80	100	120	140	160	180	200
Poäng	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Inget upptag = K

8. Skallets hörbarhet**(X 0,5)**

Vid bedömningen av hörbarheten ska hänsyn tas till väder/vind, snö och terrängförhållanden.

Hörbarheten ska testas tillräckligt, vid upprepade tillfällen.

Bedöms i första hand och i huvudsak vid fast stånd, endast fysisk bedömning

Nedanstående poängberäkning förutsätter normala förhållanden.

Skallets hörbarhet poängsätts enligt följande:	Poäng
Utmärkt hörbarhet.	9–10
Mycket bra hörbarhet.	7 – 8
Bra hörbarhet.	5 – 6
Godtagbar hörbarhet.	3–4
Dålig hörbarhet.	1–2
Skalltiden understiger 20 min.	0
Kan inte bedömas.	K

9. Skallets täthet och täckning**(X 0,5)**

Registrera hundens skalltäthet, täckning och förmåga att skälla jämnt och utan uppehåll
Bedöms endast vid fast stånd och endast fysisk bedömning.

Jämnhet och täckning i skallgivningen är lika viktig som skalltätheten och ska ges lika stor vikt vid bedömningen.

- Med skalltäthet menas antalet skall per minut.
- Med skallets täckning menas att skallet är jämnt, fortlöpande och utan uppehåll.
- Antal skall räknas under en hel minut och upprepas flera gånger under provtiden.
Medeltalet av räkningarna läggs som grund för poängsättningen

Skallets täthet och täckning ska testas tillräckligt.

Skallets täthet och täckning poängsätts enligt följande:	Poäng
Skalltäthet över 75 skall/min., skallet jämnt, utan uppehåll	10
Skalltäthet 70 - 75 skall/min., skallet jämnt, utan uppehåll	9
Skalltäthet 60 - 75 skall/min., något periodiskt godtas	7-8
Skalltäthet 50 - 60 skall/min., repriser med korta uppehåll godtas	5-6
Skalltäthet 40 - 50 skall/min., repriser med störande uppehåll godtas	3-4
Skalltäthet 20 - 40 skall/min., eller repriser med långa uppehåll	2
Skalltäthet under 20 skall/min.	1
Skalltiden understiger 20 min.	0
Kan inte bedömas.	K

Antalet skall per minut ska anges i Provdataben

10 a. Samarbete**(X 0,5)**

Med samarbete avses hundens förmåga att på eget initiativ hålla kontakt med föraren **i första hand under älgarbetet**. Kontaktsökande noteras då hunden tar kontakt **a)** när provgruppen inväntar ståndtider **b)** när hunden återkommer efter stötning och **c)** när föraren befinner sig i närheten, inom 50 m från ståndet.

Kontaktsökande enligt punkt c får tillgodoräknas **endast en gång** under provdagen

Samarbete poängsätts enligt följande	Poäng
Hunden tar kontakt minst <u>två</u> gånger efter 90 min. ståndskallsarbete, kopplingsbar vid kontakt	10
Hunden tar <u>en</u> kontakt efter 90 min. ståndskallsarbete, kopplingsbar vid kontakt	9
Hunden tar en eller flera kontakter efter 90 min. ståndskallsarbete, men är inte kopplingsbar vid kontakt	8
Hunden återkommer på skenälg innan första ansmygning	7
Hunden tar en kontakt före 90 min. ståndskallsarbete	6
Hunden tar ingen kontakt och skäller fast- eller gångstånd vid provslut	5
Hunden tar ingen kontakt	4
Hunden uppsöker bilen under dagen	3
Hunden tar två kontakter före 90 min. ståndskallsarbete (brytningar)	2
Hunden tar fler än två kontakter före 90 min. ståndskallsarbete (upprepade brytningar)	1
Hunden lämnar provgruppen under sök eller älgarbete	0
Kan inte bedömas - inget upptag	K

Fotnot:

- 1. Om hunden under provdagen gör fel som beskrivs under nivån **0, 1, 2 eller 3 poäng**, kan inte detta uppvägas genom en i övrigt god prestation tidigare eller senare under provdagen.*
- 2. Om hunden gör ett besök hos domaren, när denne är ensam inne på ståndet och hunden är kopplingsbar/icke kopplingsbar, bör detta räknas som kontaktsökande med föraren.*
- 3. Förbättring av poängnivå 4 och uppåt kan ske tidigare eller senare under provdagen, då krävs dock ett andra upptag.*

10. b Lydnad**(X 1,0)**

Med momentet avses hundens vilja att under sök och älgarbete följa de uppmaningar och kommandon som föraren ger. Lydnad under sök bedöms när hunden är **inom synhåll** och på väg **från** provgruppen.

Lydnad poängsätts enligt följande:	Poäng
Hunden kan utan svårighet kallas in under sök Vid inkallning under stånds-kallsarbete kommer hunden omedelbart och låter sig kopplas, <u>vid minst två tillfällen</u> .	10
Hunden kan kallas in under sök. Vid inkallning under stånds-kallsarbete kommer hunden omedelbart och låter sig kopplas, vid minst <u>ett</u> tillfälle.	9
Hunden kan kallas in under sök. Vid inkallning under stånds-kallsarbete kommer hunden efter någon tvekan och låter sig kopplas.	7-8
Hunden kan kallas in under sök. Vid inkallning under stånds-kallsarbete kommer hunden efter upprepade inkallningsförsök och låter sig kopplas.	5-6
Hunden kan kallas in under sök. Kan inte kallas in under stånds-kallsarbete.	3-4
Hunden kan med stora svårigheter kopplas under sök.	1-2
Hunden går inte att kalla in och koppla	0
Kan inte bedömas.	K

Fotnot: Inga misslyckade inkallningsförsök får förekomma för 9 och 10 poäng.

PRISVALÖRER

Första pris 70 poäng och däröver samt minst 90 min. sammanlagd fast ståndtid på samma älg eller grupp av älgar. Dessutom krävs minst ett skottillfälle/Säkra spårtecken.

Andra pris 60-69,5 poäng samt minst 60 min. sammanlagd fast ståndtid på samma älg eller grupp av älgar. Dessutom krävs säkra spårtecken.

Tredje pris 50-59,5 poäng samt minst 30 min. sammanlagd fast ståndtid på samma älg eller grupp av älgar. Dessutom krävs säkra spårtecken.